

B. 3. De Souvereiniteit in en over de kerk is derhalve door den Drieënnigen God aan den „Middelbaar Gods en der menschen, den mensch Jezus Christus" OPGEDRAGEN. „Mij is gegeven alle macht in den hemel en op aarde".

B. 4. Wie derhalve, onder welken titel ook, in of over Jezus' kerk zich zelven de Souvereiniteit aanmatig, begaat hiermee majesteitsschennis jegens den Middelbaar.

C. 1. Het Haagsche Synode matigt zich vormelijk en zakelijk deze Souvereiniteit aan. Derhalve is dit Synode in zijn aanleg en bestuurswijze ééne doorgaande principiële aanranding van de majesteit des Heeren Jezus.

Ter voorkoming van misverstand voegen we er deze twee andere drietallen stellingen nog bij:

D. 1. Voor zoover Jezus, onze Koning, zijne Souvereiniteit in en over zijn kerk uitoefent door personen op aarde als zijn ambtenaren, kunnen noch mogen deze personen ooit iets anders zijn dan gehoorzame dienaars en uitvoerders van zijn Woord.

D. 2. Zoo is derhalve elk besluit, elke beslissing, elke daad van deze personen op aarde volstrekt krachteloos, nul en van geener waarde, zoodra ze niet rechtstreeks op dat Woord steunt, er uit is afgeleid, en dat Woord doorzet. Tegen dat Woord ingaande wordt ze acte van verraad, muiterij en rebellie van de ambtenaren tegen den Koning.

D. 3. Het Haagsche Synode met zijn onderhebbende provinciale en classicale commissien of dépendances, treedt nergens als ambtenaar van Koning Jezus op, baseert zich nimmer op zijn Woord, maar gaat telkens vlak tegen dat Woord in; en wordt dus bevonden in staat van rebellie tegen onzen Koning, die zijn kerk gekocht heeft met zijn dierbaar bloed.

„En E. 1. Zoo dikwijls ambtenaren van Koning Jezus in zijn kerk saam optreden in een vergadering van kerken der classis, der provincie of van het land, gaat altoos de bevoegdheid van anderen naar boven, nooit van boven naar onderen.

De hogere (nooit hoogste) macht over de Synode-vergadering rust dus bij de provinciale vergadering; over de provinciale vergadering bij de classicale vergadering; en over de classicale vergadering bij de kerkeraden; welke kerkeraden de eenige vergaderingen zijn, die rechtstreeks ontstaan door het ambt.

E. 2. Wie deze orde omkeert, keert den grondslag der kerk om, miskent het ambt en aanvaardt in beginsel het roomsche in plaats van het gereformeerde kerkrecht.

E. 3. Het Haagsche Synode en zijn onderhebbende collegien keeren die orde om en stoelen dus op den roomschen, anti-gereformeerden wortel.

Van deze stellingen vragen we nu niet of utiliteit er niet wel een en ander tegen in kan brengen; maar of ze als stellingen te weerspreken zijn."

Een paar weken later geeft Dr. Kuiper een nieuwe reeks stellingen. Nu uitsluitend over het karakter der classicale vergaderingen. („De Heraut" No. 235, 25 Juni 1882).

„1o. De kerk van Christus is de kerk aller eeuwen, en alzoo een kerk, die zich reeds voor zeventien eeuwen in den hemel bevindt en nog slechts voor één eeuwigheid op deze aarde; altoos gerekend naar haar bekend deel; en dus niet nog eens meêgerekend, dat ander deel, hetwelk nog in „het zaad der kerk" begrepen is.

2o. Dit één achtste deel der kerk van Christus is ook in het zichtbare uitkomende aan alle einden der aarde; hier meer, daar minder; zoo naar menigte als zuiverheid.

3o. In ons vaderland is van dat één achtste deel der kerk van Christus dus stellig niet meer dan een zeer klein, minime, onderdeel aanwezig.

4o. Dit zeer kleine onderdeel nu van het één achtste deel der kerk van Christus komt uit in onderscheiden steden en dorpen; maar is, waar het ook uitkomt, steeds de kerk van Christus, die zich van achter het scherm der zichtbare dingen zien laat en zich waarneembaar openbaart.

5o. Al deze plaatselijke openbaringen van de kerk van Christus zoeken elkaar, krachtens haar gemeenschappelijke eenheid in het onzichtbare; naar den eisch der liefdegemeenschap; op Jezus' bevel; naar historische traditie; uit behoefte.

6o. Overmits niet alle plaatselijke openbaringen der kerk van Christus van de heele aarde geregeld kunnen samenkomen, volgt uit het bestel van Hem, die de afstanden schiep, dat het geregeld samenkomen zich zal beperken tot naastbij gelegen kerken.

7o. Dit saamkomen van bij elkaar gelegen kerken kan korter of langer straal hebben; naar gelang saamkomen al de kerken van een streek, van een gewest of van een land.

8o. Kerken van een streek die saamkomen, vormen een classis.

9o. Overmits niet al de leden dezer kerken kunnen saamkomen, komen samen de vertegenwoordigers der kerken, zijnde de koninklijke ambtenaren van Koning Jezus in het presbyteriaat, zoo leerende als regeerende.

10o. Deze aldus in haar vertegenwoordigers saamgekomen kerken komen samen op voet van volkomen gelijkheid. Geen kerk zal over een andere kerk heerschappij voeren.

11o. Deze aldus op voet van gelijkheid saamgekomen kerken zijn niet vrij, maar gebonden aan den Woorde Gods.

12o. De vergaderingen van deze aldus op voet van gelijkheid, onder gebondenheid aan Gods Woord saamgekomen kerken hebben op aarde geen macht boven zich, dan de kerkeraden, die hen afvaardigen.

13o. Aan bredere vergaderingen (synodes) zijn ze niet verder gebonden, dan ze zich zelf verbinden.

2) Hier en verder oosterstreeping van mij. — C. V.

14o. Deze aldus in de vrijheid Christi saamgekomen vergaderingen van kerken moeten in orde en regel worden gehouden en dus een praeses hebben. Maar een praeses die praeses af is, zoodra zijn hamer voor de sluiting valt en het Amen der dankzegging over zijn lippen komt.

15o. Deputaten kan zulk een vergadering benoemen, maar alleen als dienende leden, die een last uitvoeren, en nooit iets, wat dan ook, buiten dien last of anders dan dien last doen mogen.

16o. Er mag op de classis niet anders gestemd dan naar lastbrief.

En 17o. De saamroeping voor een volgende vergadering moet niet van eenigen vasten secretaris uitgaan (een soort ambt, dat ondenkbaar en onbestaanbaar is op gereformeerd terrein), maar van een kerkeraad, wien dat voor die ééne volgende maal wordt opgedragen.

Dit, lezer, zijn voor de Classis de onwraakbare regelen en stellige bepalingen.

Wat boven of buiten deze is, is niet uit God, maar uit den antichristelijken geest; geheel daargelaten de vraag, of de ambtsdragers die zich hiertoe leenen, vijanden of liebbeijers van den Heere Jezus zijn."

In dezelfde Heraut citeert Kuiper met instemming gedeelten uit het „Advies" van Prof. Rutgers, uitgebracht op de Algemeene Vergadering der Nederlandsche Vereeniging van Vrienden der Waarheid enz. op 12 April 1882, over de vraag: „In hoeverre heeft de genootschappelijke band, die sedert 1816 aan de Ned. Gereformeerde Kerken is opgelegd, voor de bijzondere kerken die daarin geplaatst zijn eene bindende kracht?" En wel o.a. deze stukken:

„In kerkrechtelijken zin is de grondslag van het kerkverband de vrijwillige toetreding der bijzondere kerken. In Duitschland was het gansch anders; daar ging de reformatie voornamelijk van den landsvorst, van de overheid uit. Hier te lande evenwel was het juist andersom. Hier zijn eerst bijzondere kerken gevormd, onder het kruis en in de verstrooiing, en later pas zijn die in een uitwendig kerkverband verenigd; door vrijwillige toetreding; als een kerkenbond; tot wederkeerige correspondentie; en dan zóó, dat iedere kerk haar volle macht en vrijheid onder de heerschappij van haar eenig Hoofd Christus, en naar den regel van Gods Woord bleef behouden."

En ook nog dit:

„Overbekend is het ook, dat in Classen en Synoden door de gecommiteerden altijd naar lastbrieven en nooit hoofdelijk werd gestemd, terwijl op zuivere handhaving van dat beginsel steeds nauwkeurig gelet werd; alles zeer natuurlijk omdat men erkende, dat de macht bij de bijzondere kerken, die mandateerden verbleef. Het was dan ook geenszins vreemd, dat in de verschillende provinciën de kerken aan elkanders besluiten en getuigenissen volstrekt niet gebonden waren, en ze vaak niet erkenden..."

„En voorts zijn in die voorstelling van het kerkverband alle Gereformeerde schrijvers over kerkrecht eenstemmig en duidelijk. Zoo b.v. wordt door Voetius zeer uitvoerig aangelooft, dat de macht en de autoriteit van Classen en Synoden niet oorspronkelijk is, maar afgeleid en opgedragen; niet tot een eigen en blijvend bezit, maar alleen tot tijdelijke uitoefening; niet volstrekt maar beperkt; niet heerschend, maar bedienend; niet de hoogste als zij met de macht en de autoriteit der bijzondere kerken vergeleken wordt, maar lager; niet de conscientien bindend, maar integendeel onvoorwaardelijk te verwerpen, door afbreking der correspondentie, als zij in strijd met Gods Woord wordt gebruikt; en niet voor altijd geldend, daar geen bijzondere kerk of haar kerkeraad het nageslacht binden kan."

Voor al op dat vrijwillige in contact met elkaar treden der plaatselijke, zelfstandige kerken als grondslag van het kerkverband wijst Dr. Kuiper telkens. In kerkrechtelijken zin, of, zooals hij ook zegt, *jure humano* (naar menscheeljk recht) is het kerkverband geformeerd door de vrijwillige toetreding der plaatselijke kerken.

Een volgend maal meer.

H.

C. V.

3) Zie de afzonderlijke uitgaaft: Amsterdam, H. J. Winter, 1882, p. 7; p. 9/10.

HET BOEK VAN DE WEEK

Christendom en sociale practijk. 1)

Ieder jaar wordt er een serie voordrachten gegeven in de Colgate Rochester Divinity School over onderwerpen die betrekking hebben op het christendom „in zijn sociale prediking en toepassing". Deze lezingen, die onder den naam: Rauschenbusch-voordrachten worden uitgegeven, verschijnen op last van de Rauschenbusch-Foundation, opgericht ter nagedachtenis van Walter Rauschenbusch, professor in de kerkgeschiedenis van 1902—1918 aan het Rochester Theologische Seminarie, van welke instelling de Colgate Rochester Divinity School de opvolger is. (pag. 11)

Het lag voor de hand dat ook Kagawa vroeg of laat een uitnodiging zou ontvangen om op zijn

1) Christendom en sociale practijk, door Toyohiko Kagawa, geautoriseerde vertaling door Ds J. B. Th. Hugenholz. Erven J. Bijleveld, Utrecht, 1937.

beurt een serie voordrachten te houden. Kagawa heeft toch van het oogenblik dat hij de achterbuurten van de groote Japansche steden tot zijn gebied koos om daar hulp en troost te bieden, zich bezig gehouden met de sociale kwestie. Wat hij gezien heeft van de armoede en ellende in de volksbuurten, grenst aan het ongelooflijke. Men krijgt uit de boeken van Kagawa den stelligen indruk dat Japan in het treffen van sociale voorzieningen zeer langen tijd ver heeft achtergestaan bij de meeste Westersche landen, al moet toegegeven worden dat er thans bij de regeering aldaar een groote belangstelling bestaat voor een goede arbeidswetgeving en betere woningtoestanden, en alles in het werk gesteld wordt om den grooten achterstand in te halen.

Maar terwijl toch in vele westersche landen reeds lang allerlei wetten aangenomen waren met bindende voorschriften inzake vrouwen- en kinderarbeid, was hiervan bij het begin van het optreden van Kagawa in Japan weinig of niets te vinden. Hij bezocht groote fabrieken waar jongens en meisjes van nog geen vijftien jaar, twaalf tot veertien uur per dag moesten werken. Hij daalde af in de kolenmijnen en zag daar uit eigen aanschouwing het zwoegen en ploeteren van de mijnwerkers, waarbij vooral het werk van de vrouwen op hem een diepen indruk maakte. Vele vrouwen moesten daar, slecht gekleed, met kinderen op hun rug gebonden, zware vrachten kolen sleepen.

Al het mogelijke heeft Kagawa gedaan om deze ellende te verzachten en betere arbeidsvoorwaarden te scheppen. Hij begon met het stichten van vakverenigingen en toen in 1912 een groote beooging gehouden kon worden waaraan 35.000 arbeiders onder leiding van Kagawa deelnamen, was hij de aangewezen man om de arbeidersbeweging verder te organiseren. Van het begin af aan was het zijn streven om zoo mogelijk alle arbeiders van Japan samen te brengen in een massale organisatie, opdat zij door gemeenschappelijke actie sterk zouden staan.

Daarnaast heeft hij ook zijn aandacht gewijd aan de organisatie van de boeren op het platteland. Omdat hij van meening was dat hij als stadsmensch te weinig ervaring had van de toestanden, zooals deze in het landbouwbedrijf gevonden werden, belaste hij met de organisatie daarvan zijn vriend Soegiyama, die later ook in het parlement werd gekozen. Volgens de gegevens door Miss Topping aan het Christelijk Nationaal Vakverbond verstrekt, is het Japansche Vakverbond van Kagawa en zijn medewerkers thans de grootste organisatie en bezet de Sociale-massa-Partij in het parlement zeven en dertig zetels.

Opbouwend sociaal werk heeft Kagawa voortstrachten te doen door het in het leven roepen van coöperaties. Zelfs de kerk werd door hem in de coöperatieve beweging betrokken.

Deze man, die naast zijn ijveren voor het „christendom" in Japan, niet minder aandacht trok door zijn bemoeiingen met sociale vraagstukken, kon stellig een uitnodiging van het Comité voor Rauschenbusch-voordrachten verwachten, om zijn gedachten daarbij nader te ontwikkelen.

In April 1936 hield Kagawa te Rochester een viertal lezingen, onder den titel „Christelijke broederschap en Oeconomische opbouw".

Het boek: „Christendom en sociale practijk" wordt als een nadere uitwerking van deze voordrachten aangediend. Boven andere boeken van den Japanees heeft dit boek ongetwijfeld dit groote voordeel, dat hier rustiger ontwikkeling van gedachten is en dat hier meer logische opbouw geconstateerd kan worden.

Maar overigens hooren we helaas dezelfde klanken als uit de andere geschriften ons tegenklinken. Wat het „Christendom" betreft: het moderne standpunt is niet prijsgegeven. Men oordeelt slechts: „Als wij van Christus spreken als het Woord Gods, bedoelen wij, dat Christus aan het betrekkelijke leven van den mensch de kennis van de volkomen verzoenende liefde bijbracht." „Wij bedoelen dat Christus aan het onvolmaakte menschenleven de kennis van de volmaakte, verlossende liefde Gods toebedeelde." (49). En ook dit: „Ik kan het niet anders inzien, dan dat alle geloofsregels en dogma's, die door de christelijke kerken zijn overgeleverd, ten doel hebben het nieuwe leven der verlossende liefde te verklaren. De leer der Drie-eenheid verklaart hoe de liefde van God, die absoluut is, het eindige te boven gaat en levens doordringt en zichzelf daarin tot uitdrukking brengt. Het geloof dat de verlossende liefde van Christus vereenigd is met de ware natuur van God deed de leer van de Godheid van Christus ontstaan." (55, 56).

Wat het andere punt: de sociale practijk, aangaat, wordt er in dit boek een zeer krachtig pleidooi gevoerd voor coöperaties. „Wij kunnen de misdadigers en de jonge menschen in de achterbuurten niet genezen door wetten alleen. Wij moeten hun omgeving veranderen, anders kunnen wij hen nooit gelukkig maken. Sinds wij in Japan boerenbonden hebben, en met de coöperatieve beweging begonnen zijn, zijn de dieven bijna verdwenen. Als wij goede coöperatieve bonden hebben is de zucht tot stelen weggenomen. Hetzelfde gaat ook op voor Zweden en Denemarken. In deze landen zijn dieven zeldzaam. Maar in Amerika

zijn veel gers." (35) een mode-ricen prop-geld aan vangeniss-

Volgens ook ten a-ting van gezocht n-heden in-den chris-verwarrin-machtsaar-tische ste-kerk verd-denis over-niet gewo-ernstig o-deelen. H-dezer ver-de armen-leven te l-de gedach-en bij Pe-

Het oor-kerken in-gedachte e-er geledem-lijkheden, zuchtige-de barbar-deze niet-Christus, Testament-ons het l-en hun c-hedendaag-

Het stel-nationaal, worden. Dit boe-schen de-gaat daar-ring: Vroo-anleiding-een oorlog-tot deze e-werden, d-of van go-beoogden-het ander-ten en Ka-wel, dat i-zullen ge-omstandig-wereldvre-mischen a-nen ze in-volking; strijdvrage-zenen bel-ten; tegen-rievewijz-verkeer; l-hart van-

Indien e-gezocht m-economisc-van coöpe-„Wanneer-nationalis-dig verwe-Er zulle-gedachten-kennen. M-te hebben-overtuigd-de beide-voor den-stellingen, kan men oorzaken-van econo-gelijking i-

Kagawa-volken or-probleme-met denz-schen er l-en de ver-sonder uit-de geheel-dit zal zij-het enig-de werel-

Hierteg-erkennen-worden: 2-eeuwige v-aan den j-vrede ver-leggen het-geleegd do-maakt het-D.